

STANISŁAW ZARNECKI

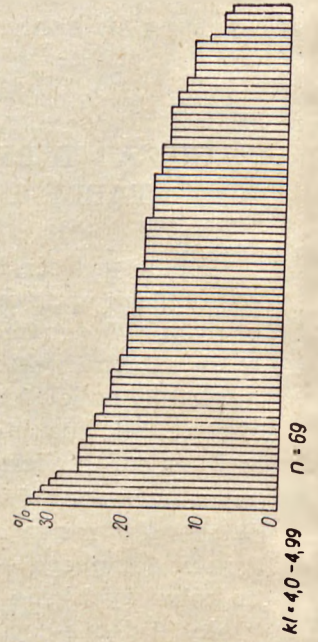
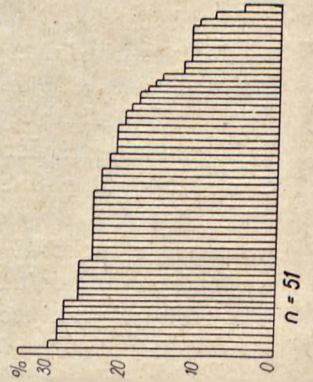
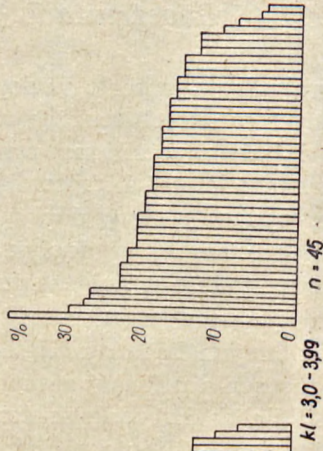
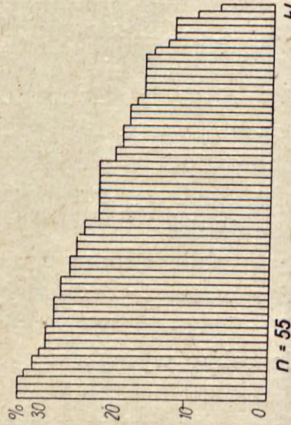
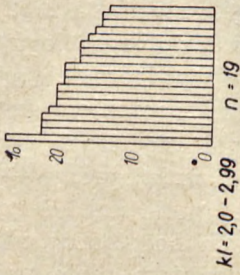
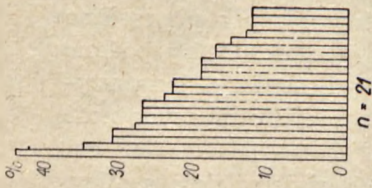
Katedra Rybactwa WSR w Krakowie

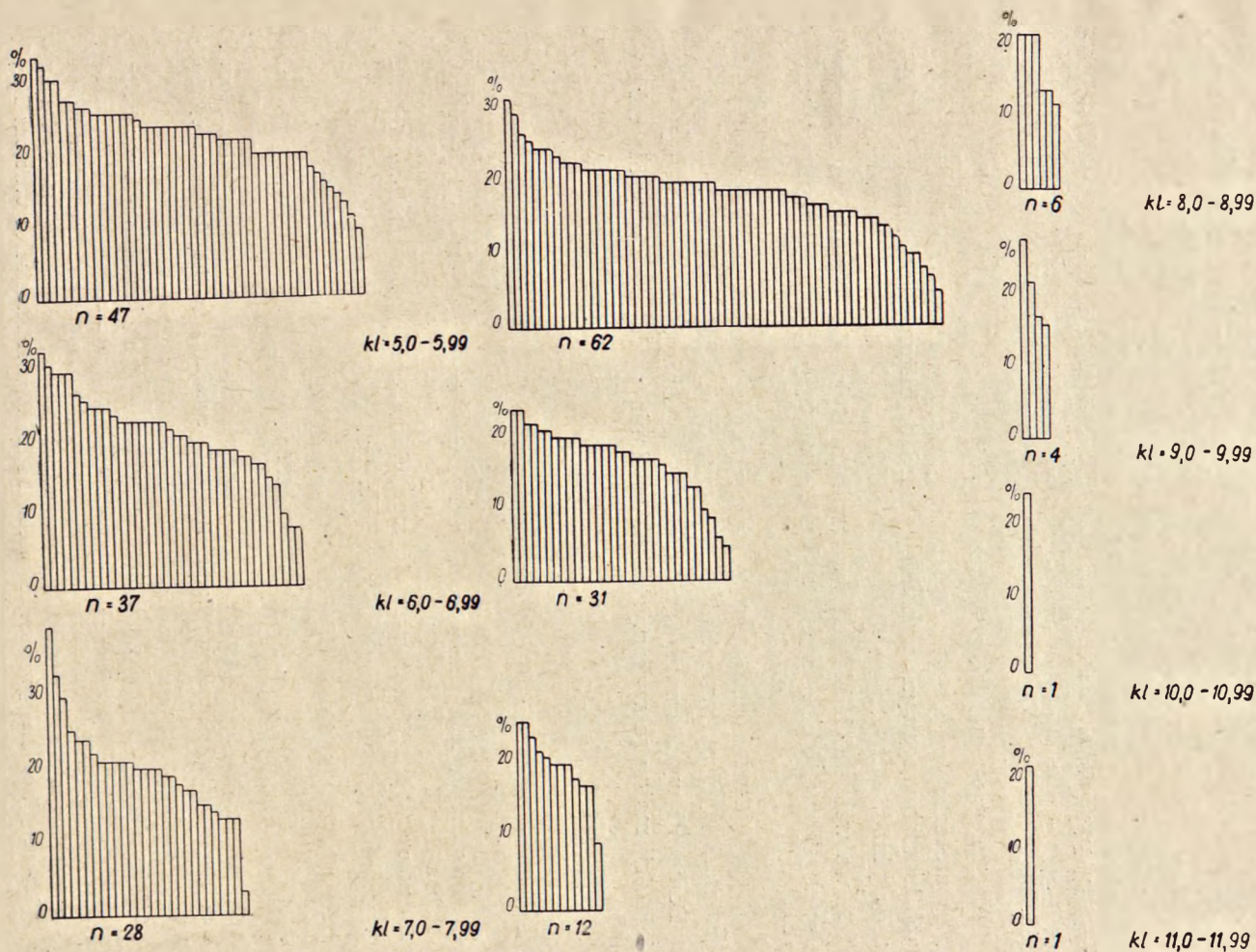
CIĘŻAR IKRY OTRZYMYWANEJ PRZY SZTUCZNYM TARLE TROCI (*Salmo trutta* L.) Z DUNAJCA

Populacje troci, które odbywają tarło w dopływach Wisły, różnią się od populacji występujących w innych rzekach wyjątkowo dużym tempem wzrostu. W ostatnich latach stwierdzono również, że występują one w dwu formach sezonowych: letniej i zimowej (Zarnecki 1952). Formy letnie, mniej liczne, wycierają się w dopływach dolnego biegu Wisły, zimowe zaś, znacznie liczniejsze — w dopływach podgórskich, głównie w Dunajcu. Okoliczności powyższe w połączeniu ze znaczeniem gospodarczym spowodowały zwiększenie zainteresowania się trocią wiślaną. W związku z tym obok innych badań podjęto również próby — choćby orientacyjnego — oznaczenia u formy zimowej wydajności ikry, która co roku wyciskana jest dla celów wylęgarniczych na stosunkowo dużą skalę. Wstępne wyniki z tego zakresu są przedmiotem niniejszego doniesienia.

Materiał badawczy składał się z tarlaków, które odłowiono w Dunajcu na tarliskach w rejonie Czchowa w r. 1950 w ilości 249 sztuk, a w r. 1951 w ilości 239 sztuk. Ryby odłowiono w okresie tarła, a więc w październiku i listopadzie. Stwierdzono, że były one w różnym stopniu dojrzałości i w różnym stopniu składania ikry. Ikrę z każdej samicy wazono oddzielnie. Nie można było naturalnie oznaczyć, ile ikry złożyły poprzednio w rzece te osobniki, które wcześniej osiągnęły dojrzałość. Cyfry podane w niniejszym doniesieniu określają więc tylko tę ilość ikry, jaką uzyskuje się w praktyce dla celów wylęgarniczych, a nie istotną wydajność populacji.

Ciężar wyciśniętej ikry wyrażono w procentach ciężaru ciała samicy. Pozwoliło to na porównanie wydajności ikry z samic o różnym ciężarze ciała. Należy jednak pamiętać o tym, że uzyskany w ten sposób „wskaźnik wydajności” (stosunek ciężaru ikry do ciężaru całego ciała) tej formy troci jest wyższy niż u innych form czy populacji z tego względu, że ikrzyce zimowej formy troci dochodzą na tarło w stanie skrajnie wychudzone. Spowodowane to jest długą migracją odbywającą się w warunkach głodowych.

Ryc. 1. Ciężar ikry w procentach ciężaru ciała samicy. n = ilość osobników, kl = klasy wagowe w kg

Fig. 1. The weight of roe in percent of the total body weight. n = number of individuals, kl = weight classes kg

Odłowione ikrzyce podzielono na 10 następujących klas wagowych:

1) 2,0 — 2,99 kg,	6) 7,0 — 7,99 kg,
2) 3,0 — 3,99 kg,	7) 8,0 — 8,99 kg,
3) 4,0 — 4,99 kg,	8) 9,0 — 9,99 kg,
4) 5,0 — 5,99 kg,	9) 10,0 — 10,99 kg,
5) 6,0 — 6,99 kg,	10) 11,0 — 11,99 kg.

Liczebność poszczególnych klas podano na załączonym wykresie (ryc. 1). Pojedyncze osobniki uszeregowane zostały w nim według ilości uzyskanej z nich ikry wyrażonej, jak już zaznaczono, w procentach ciężaru ciała samicy.

Analiza wykresu wskazuje, że:

1) procentowy stosunek ciężaru ikry do ciężaru ciała samicy w różnych klasach wagowych waha się w bardzo zbliżonych granicach, od kilku do ponad 30%;

2) we wszystkich klasach wagowych spotyka się stosunkowo znaczny odsetek ikrzyc, które przed wyłowieniem były już częściowo wytarte w rzece;

3) średnia wydajność ikry jednej ikrzycy wyrażona w procentach ciężaru ciała wyniosła w r. 1950 — 22,14%, a w r. 1951 — 19,29%.

Ponieważ wyniki badań z r. 1950 i 1951 nie wykazują większych różnic, można je wykorzystać do ustalania wydajności ikry dla celów wylęgarniczych.

L i t e r a t u r a

1. Zarnecki S., 1952. Formy letnie lososia i troci w dorzeczu Wisły. *Gospodarka Rybna* Nr 10.
2. Zarnecki S., 1954. Odmienność metabolizmu „ras” zimowych oraz letnich lososia i troci. *Folia Biologica*, t. II zes. 3/4.

S U M M A R Y

S. Zarnecki, *The Amount of Roe obtained by Artificial Fertilization from the Winter Form of Sea Trout (Salmo trutta L) spawning in the Affluents of the Upper Vistula*

249 females of the Winter Sea Trout caught in 1950 and 239 of them caught in 1951 on the spawning grounds in the Dunajec River in the region of Czchów were stripped and the roe from each individual was weighed separately. The detailed data are shown in the accompanying diagrams, which present weight classes from 2 kg to 10 kg weight of the spawners to assess the fertility of females of different size.

Comparison of our data according to separate weight classes does not permit the stating of any distinct differentiation between small and large females. In each class spawners have been found whose roe weighed from a few percent (fish already partially spawned in the river) up till $1/3$, or even more, of the body weight. The average output of roe was, in 1950 — 22,14% and in 1951 — 19,29% of the body weight.

These figures give us some idea about the efficiency of sea trout spawners in the production of eggs for hatcheries.